

Hur stor andel av personalen på steriltekniska enheter runtom i Sverige är vaccinerad mot Covid-19?

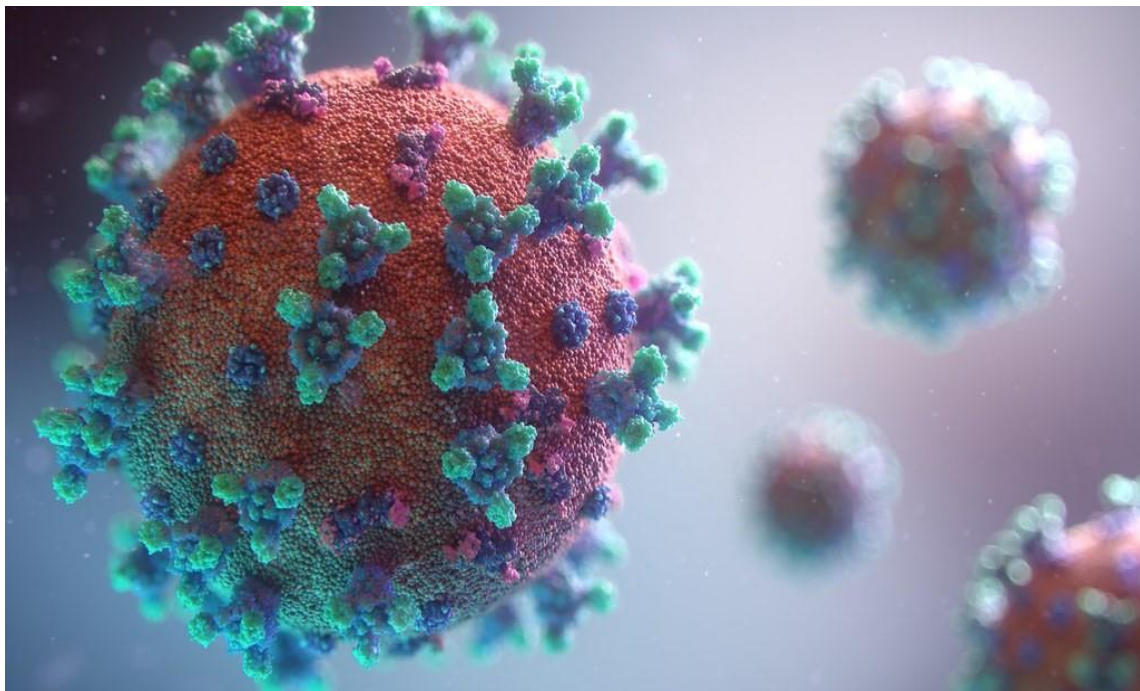

Bild: Creative Commons

Instrument- och Sterilteknikerutbildningen 315 Yhp, 2022

YrkesAkademin AB

Författare: Anne Bertilsson

Handledare: Cecilia Söderberg

Examensarbete/Instrument- och Steriltekniker, 315 YH poäng vid YrkesAkademin AB, 2022.

Författare: Anne Bertilsson

Antal sidor: 14

Titel: Hur stor andel av personalen på steriltekniska enheter runtom i Sverige är vaccinerad mot Covid-19?

Handledare: Cecilia Söderberg

Datum: 2022-11-07

Sammanfattning

Covid-19 som uppkom i Kina 2019 och tog fart 2020 blev en pandemi som fort spred sig vidare och lamslog hela världen. Detta fick forskare runtom i världen att snabbt börja framställa vaccin för att lindra sjukdomssymtomen och de första vaccinationerna i Sverige startade i december 2020 då först och främst äldre samt personer med underliggande sjukdomar vaccinerades. Sedan har hela befolkningen i olika omgångar erbjudits vaccin och även påfyllningsdoser flera gånger då vaccinet behöver fyllas på.

Syftet med denna anonyma enkätundersökning var att ta reda på hur många som var vaccinerade mot Covid-19 inom steriltekniska enheter runtom i Sverige och se om det skiljde sig mellan regionerna och målet var att presentera resultaten som framkommit i studien. Resultaten är sammanställda i diagram för att tydligt kunna se utfallet.

Av 140 inkomna svar visade det sig att 97% (136 personer) är vaccinerade mot Covid-19. Av dessa 97% (136 personer) är 93% (126 personer) vaccinerade av fri vilja och 7% (10 personer) på grund av krav från regionen/arbetsplatsen. Endast 3% (4 personer) var inte vaccinerade mot Covid-19.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	2
Innehållsförteckning.....	3
Bakgrund.....	4
Syfte och mål.....	6
Frågeställning.....	6
Metod.....	6
Resultat.....	7
Diskussion.....	10
Källförteckning.....	11
Bilagor.....	12
Bilaga 1: Vaccinerad mot Covid-19?.....	12

Bakgrund

Covid-19 är en virussjukdom som orsakas av coronaviruset SARS-CoV-2 som 2019 var ett nytt coronavirus som upptäcktes i staden Wuhan i provinsen Hubei i Kina och som sedan snabbt spred sig och lamslog hela världen. Namnet Covid-19 står för: Coronavirus disease 2019 och är sedan mars 2020 klassad som en pandemi av Världshälsoorganisation, (WHO). (Kry 2020)

Det finns flera olika sorter av coronavirus där flertalet återfinns hos olika djurarter och där endast sju stycken hittills har angripit människan. Vissa av dessa ger lindriga symtom såsom vanliga förkylningssymtom medan andra är mer aggressiva. Namnet corona har viruset fått på grund av sitt utseende vilket är kronliknande i förstoring. SARS betyder Severe Acute Respiratory Syndrome vilket kan leda till allvarliga andningsbesvär (Kry 2020).

Det har tidigare uppkommit två stycken stora spridningar av coronavirus i världen dock har det inte nämnvärt kommit upp i antalet smittade och avlidna som Covid-19 orsakat. Den ena uppkom i Kina år 2003 – 2004 och fick namnet SARS. I denna insjuknade ca 8000 personer varav 750 avled och klassas som epidemi. Denna variant av coronavirus anses ha rätt låg smittsamhet och det ihop med kraftiga vårdhygienåtgärder och internationellt smittskyddsarbete anses vara en bidragande orsak till att denna virussjukdom kunde hävas så pass snabbt (Kry 2020).

MERS-Coronavirus (Middle Eastern Respiratory Syndrome coronavirus) var den andra som uppkom år 2012 på Arabiska halvön och som det fortfarande uppkommer fall av men endast av personer som har koppling till smittade på Arabiska halvön. År 2018 fanns det 2200 dokumenterade fall varav 790 hade avlidit (Vårdgivarguiden 2020).

Gemensamt för dessa tre coronavirus är att äldre personer och personer med underliggande sjukdomar har större risk att drabbas av svårare komplikationer och mortaliteten är högre. Dessa tre varianterna är också anmälningspliktiga så att smittspårning kan genomföras (Folkhälsomyndigheten 2022).

Covid-19 är klassad som en droppsmitta vilket betyder att aerosolerna i utandningsluften är större än 100 µm, räckvidden är ca 2 meter och aerosolerna dalar till marken inom ett par sekunder. Forskning visar också på att Covid-19 även är en luftburen smitta där vissa aerosoler är mindre än 100 µm vilket medför att de kan hålla sig kvar i luften i upp till 3 timmar och att de kan färdas längre i luften än 2 meter och sprider sig därmed lättare. (Kimberly A. Prather et al. 2020)

På grund av den höga smittspridningen som spred sig runt om i världen i början på 2020 införde majoriteten av alla länder olika restriktioner för befolkningen och många länder stängde i stort sett ner hela landet under några veckor. Sveriges regering gick på en annan linje jämfört med övriga världen och valde att införa vissa restriktioner men framför allt rekommendationer istället som gick ut på att lita på att befolkningen tog eget ansvar gällande att utsätta andra eller en själv för smitta. Strategin var att se till befolkningens totala hälsa och inte enbart se till infektionssjukdomen Covid-19 (Läkartidningen 2020).

Folkhälsomyndigheten (FHM) fick i uppdrag av regeringen att se över detta och att informera allmänheten om restriktioner, antal smittade, antal döda mm via regelbundna presskonferenser (Regeringskansliet 2020).

I slutet på december 2020 får Sverige sitt första vaccin (Pfizer/BioNTechs) och den äldre befolkningen i Sverige börjar vaccineras (Regeringskansliet 2020).

Efter detta har vaccination av Sveriges befolkning utökats successivt där den äldre befolkningen erbjudits en femte dos, personer över 18 år har fått erbjudande om en fjärde dos och alla över 12 år har blivit erbjudna minst två doser. För att minska smittspridningen i samhället uppmanar Folkhälsomyndigheten alla som kan vaccinera sig att göra detta (FHM 2022).

År 2020 var Covid-19 den tredje vanligaste dödsorsaken i Sverige men under 2021 hade dödsantalet på grund av Covid-19 minskat och sjukdomen hamnade som femte största dödsorsak (Socialstyrelsen 2022.)

Covid-19 är inte bara en individ- och samhällsfarlig virussjukdom vid stor spridning och för personer som valt att inte vaccineras eller av medicinska skäl inte kan vaccineras utan den har även påverkat hela världsekonomin negativt. Den har lett till en global djup lågkonjunktur vilken är svår att sia om när den kommer att vända. (Riksbanken 2020).

Covid-19 är sedan 1 april 2022 inte längre klassad som en allmän- och samhällsfarlig sjukdom (Folkhälsomyndigheten).

Enligt Folkhälsomyndigheten så var 2022-06-16, 85,1% av Sveriges befolkning över 12 år vaccinerade med 2st doser och 65,7% av befolkningen över 18 år har tagit dos 3.

Eftersom Covid-19 är så pass smittsam och även kan få en dödlig utgång för många så är det intressant att se hur många som arbetar på en STE (sterilteknisk enhet) som är vaccinerade. Eftersom enheten klassas som en mikrobiologisk kontrollerad miljö är renlighet extra viktig för att minska smittspridning och vårdrelaterade infektioner (VRI). Det är även intressant att ta reda på om det skiljer sig regionalt samt om vaccination skett på grund av krav från regionen.

Syfte och mål

Syfte: Att via anonym enkät undersöka hur många i personalen på olika steriltekniska enheter i Sverige som är vaccinerade mot Covid-19 och se om det skiljer sig regionalt samt att ta reda på om det är på grund av krav från regionen.

Mål: Att presentera fakta på hur stor andel sterilteknisk personal som är vaccinerade mot Covid-19 och utbredningen regionalt.

Frågeställning

Hur stor andel av personalen på steriltekniska enheter runtom i Sverige är vaccinerad mot Covid-19?

Metod

För att få fram ett resultat på frågeställningen över hur många på STE runtom i Sverige som är vaccinerade mot Covid-19 så genomfördes en anonym enkätundersökning (se bilaga 1). En enkätundersökning användes då det ansågs vara den enklaste och mest effektiva metoden för att nå ut med undersökningen till så många som möjligt för att få ett brett underlag.

Enkäten innehöll frågor om ålder, kön, region personen ifråga arbetar inom, om vaccination förekommit eller ej samt av vilken anledning vaccination förekommit eller ej.

Länken till denna enkät mailades ut till enhetschefer, sektionsledare och ansvariga steriltekniker på STE och centraler runtom i Sverige med ett önskemål om att skicka den vidare till all sterilteknisk personal.

Resultat

Enkätundersökningens resultat

Det inkom totalt 143 svar men där tre personer skickat in utan att svara på frågorna så statistiken beräknades på 140 svar som sammanställdes i diagram utefter varje fråga.

Antal deltagare: 140

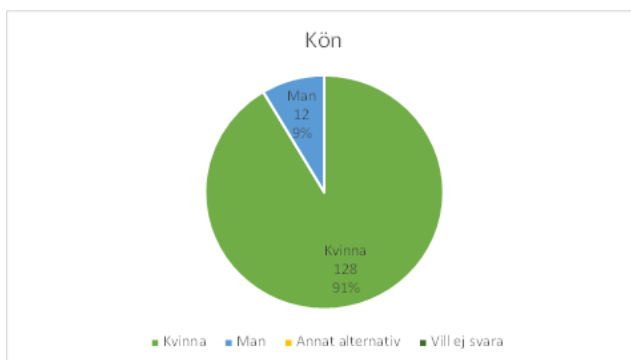
1. Kön

Kvinna: 128 (91%)

Man: 12 (9%)

Annat alternativ: 0

Vill ej svara: 0

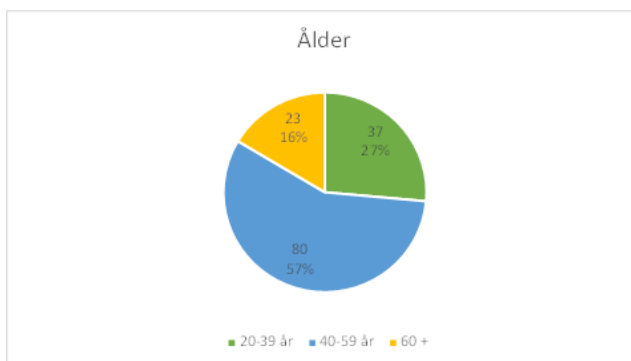

2. Ålder

20 – 39 år: 37 (27%)

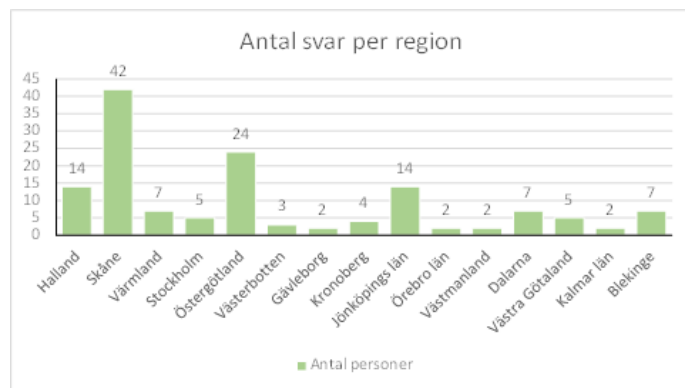
40 – 59 år: 80 (57%)

60 +: 23 (16%)

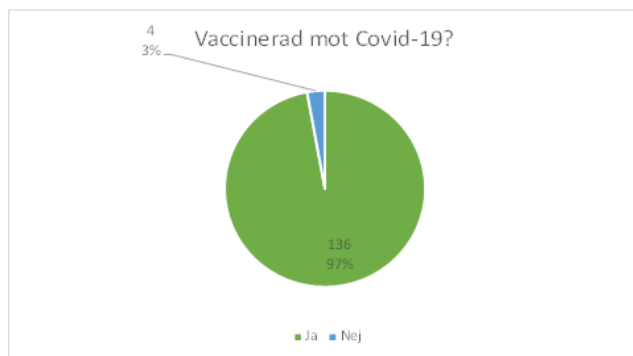
3. I vilken region arbetar du?

Halland: 14
 Skåne: 42
 Värmland: 7
 Stockholm: 5
 Östergötland: 24
 Västerbotten: 3
 Gävleborg: 2
 Kronoberg: 4
 Jönköpings län: 14
 Örebro län: 2
 Västmanland: 2
 Dalarna: 7
 Västra Götaland: 5
 Kalmar län: 2
 Blekinge: 7

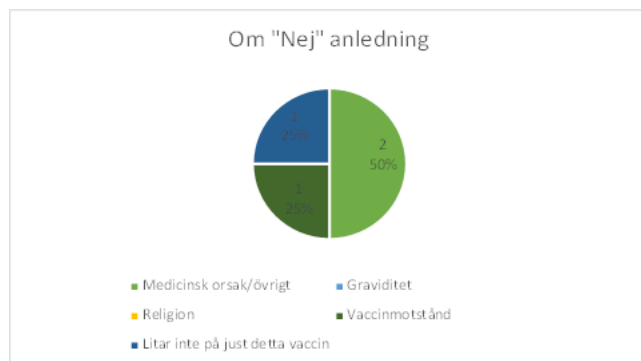
4. Är du vaccinerad mot Covid-19?

Ja: 136 (97%)
 Nej: 4 (3%)

5. Om "Nej" anledning

Antal deltagare: 4
 Medicinsk orsak/övrigt: 2 (50%)
 Vaccinmotstånd: 1 (25%)
 Litar inte på just detta vaccin: 1 (25%)
 Graviditet: 0
 Religion: 0

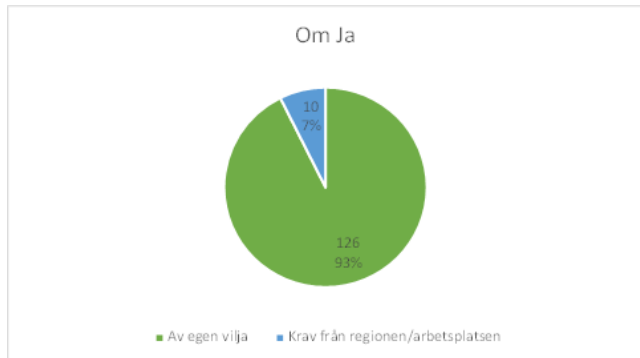

6. Om "Ja"

Antal deltagare: 136

Av egen vilja: 126 (93%)

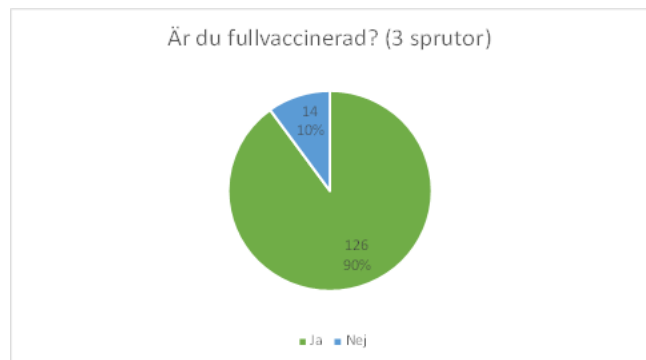
Krav från regionen/arbetsplatsen: 10 (7%)

7. Är du fullvaccinerad? (3 sprutor)

Ja: 126 (90%)

Nej: 14 (10%)

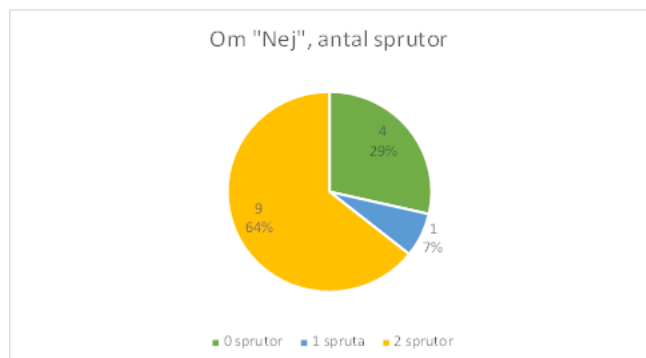
8. Om "Nej" antal sprutor

Antal deltagare: 14

0 sprutor: 4 (29%)

1 spruta: 1 (7%)

2 sprutor: 9 (64%)

Diskussion

Min tanke med detta arbete var att ta reda om det är många inom vårt kommande yrke som är vaccinerade mot Covid-19 eller ej och även få fram om det skiljer sig regionalt.

Jag är nöjd med de antal svar jag fick in men det skiljer sig väldigt från region till region bland annat på grund av att regionerna är olika stora och svarsfrekvensen varit olika. Så på grund av att antal svar per region skiljer sig åt så är det svårt att få fram något resultat på de regionala skillnaderna.

Frågan är om jag hade fått in fler svar på enkäten om jag gjort detta arbete 1 år tidigare då Covid-19 förekom i större utsträckning i samhället och vaccinationsfrågan var något som diskuterades bland annat i media.

Om man tittar på hur många som är vaccinerade mot Covid-19 utav de som svarat så är det 97% varav 93% gjort det av egen vilja och 7% har svarat att det är ett krav från regionen/arbetsplatsen. Detta resultat är enligt min förväntan då jag på förhand antog en kraftig överrepresentation av frivilligt vaccinerade.

Om man gör en jämförelse med att 85% av Sveriges befolkning över 12år tagit 2 doser och ca 66% över 18år tagit 3 doser så ligger sterilteknisk personal över genomsnitt.

Denna undersökning är ju baserad endast på de personer som svarat på enkäten. Det som väcker mitt intresse är om resultatet varit annorlunda om alla som arbetar på steriltekniska enheter deltagit i undersökningen? En av anledningarna till att vissa inte svarat på denna enkät kan vara att större delen av dessa inte är vaccinerade mot Covid-19 och därför inte vill delta även om enkäten är anonym.

Min enkät skickades endast ut till steriltekniska enheter inom sjukvården men skulle i framtida undersökningar även kunna innefatta tandvård och djurvård för att även se hur det ser ut inom dessa.

Min personliga åsikt om vaccin i allmänhet och vaccination mot en pandemi i synnerhet är att samtliga personer som kan vaccinera sig ska göra det. Framför allt personer som jobbar inom vård och omsorg eller inom sterilteknik. Detta för att skydda de personer som inte kan vaccinera sig, stoppa smittspridningen av samhällsfarliga sjukdomar och att utrota dem.

Slutsatsen av min undersökning är att större andelen personal på STE runt om i Sverige har tagit sitt egenansvar och därmed vaccinerat sig mot Covid-19 av egen vilja.

Källförteckning

Bild: Creative Commons

<https://creativecommons.org/> [Hämtad 2022-06-06]

Folkhälsomyndigheten (2022). *Covid-19*.

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/smittskydd-beredskap/utbrott/aktuella-utbrott/covid-19/>
[Hämtad 2022-06-06]

Folkhälsomyndigheten (2022). *Information till riskgrupper om covid-19*

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/smittskydd-beredskap/utbrott/aktuella-utbrott/covid-19/skydda-dig-sjalv-och-andra-rekommendationer-om-covid-19/rad-och-information-till-riskgrupper/>
[Hämtad 2022-06-06]

Google Formulär

<https://docs.google.com/forms/u/0/> [Hämtad 2022-06-13]

Kimberly A. Prather, Linsey C. Marr, Robert T. Schooley, Melissa A. McDiarmid, Mary E. Wilson, Donald K. Milton. 2020. Airborne transmission of SARS-CoV-2. *Science*.

<https://www.science.org/doi/full/10.1126/science.abf0521> [Hämtad 2022-06-19]

Kry (2020). *Bakgrund och fakta om coronavirus*.

<https://www.kry.se/din-halsa/bakgrund-fakta/> [Hämtad 2022-06-06]

Läkartidningen (2020). *Så har Sveriges coronastrategi framstått under åtta månader*.

<https://lakartidningen.se/klinik-och-vetenskap-1/kommentar/2020/11/sa-har-sveriges-coronastrategi-framstatt-under-atta-manader/> [Hämtad 2022-06-06]

Regeringskansliet (2020)

<https://www.regeringen.se/regeringens-politik/regeringens-arbete-med-coronapandemin/> [Hämtad 2022-11-06]

Regeringskansliet (2020). *Vaccinering mot Covid-19 inleds den 27 december*.

<https://www.regeringen.se/artiklar/2020/12/vaccinering-mot-covid-19-inleds-den-27-december/>
[Hämtad 2022-06-19]

Riksbanken (2020). *Fördjupning - De långsiktiga ekonomiska effekterna av pandemin är osäkra*
<https://www.riksbank.se/globalassets/media/rapporter/ppr/fordjupningar/svenska/2020/de-langsiktiga-ekonomiska-effekterna-av-pandemin-ar-osakra-fordjupning-i-penningpolitisk-rapport-november-2020.pdf> [Hämtad 2022-06-19]

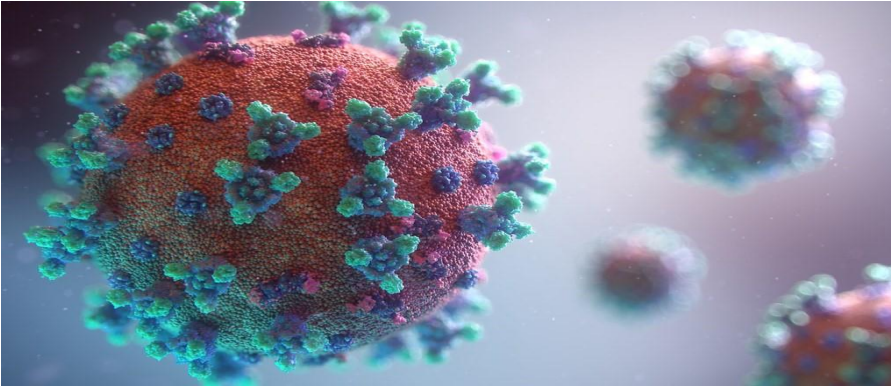
Socialstyrelsen (2022). *Covid-19 femte vanligaste dödsorsaken 2021*.
<https://www.socialstyrelsen.se/om-socialstyrelsen/pressrum/press/covid-19-femte-vanligaste-dodsorsaken-2021/> [Hämtad 2022-11-06]

Vårdgivarguiden (2020). *MERS-CoV (Middle East Respiratory Syndrome coronavirus)*
<https://vardgivarguiden.se/kunskapsstod/smittskydd/sjukdomar/mers-cov/> [Hämtad 2022-06-06]

World Health Organization (WHO) (2021). *Coronavirus disease (Covid-19)*.
<https://www.who.int/> [Hämtad 2022-06-12]

Bilagor

Bilaga 1: Vaccinerad mot Covid-19?

Vaccinerad mot Covid-19?

Intresserad av att få fram utbredningen av vaccinationen på steriltekniska enheter regionalt i en anonym enkätundersökning för ett examensarbete.

Tack på förhand!

Frågeformulär

Kön

- Man
- Kvinna
- Annat alternativ
- Vill ej svara

Ålder

- 20 - 39 år
- 40 - 59 år
- 60+

I vilken region arbetar du?

Ditt svar: _____

Är du vaccinerad mot Covid-19?

- Ja
- Nej

Om "Nej", anledning?

- Medicinsk orsak
- Graviditet
- Religion
- Vaccinmotstånd
- Övrigt: _____

Om "Ja"

- Av egen vilja
- Krav från regionen/arbetsplatsen

Är du fullvaccinerad? (3 sprutor)

- Ja
- Nej

Om "Nej", antal sprutor?
